

ഹിന്ദി ഡിപ്ലോമാ പരീക്ഷ - 2023

ഹിന്ദി ഡിപ്ലോമാ പരീക്ഷ - 2023

പ്രശ്നപത്ര-1 പാठ-ആധാരിത (ഗദ്യ, പദ്യ തथാ എകാൻകി)
ചോദ്യപ്രേപ്പന്-1 പാഠഭാഗം (ഗദ്യം, പദ്യം, എകാങ്ക നാടകം)

പത്രാചാര പാഠ്യക്രമ വിഭാഗ

ഡിപ്ലാർട്ട്‌മെന്റ് ഓഫ് കൗൺസിൽപ്പോളിജിസ്റ്റ് കോഴ്സ്

കേന്ദ്രീയ ഹിന്ദി നിദേശാലയ

കേരളീയ ഹിന്ദി ഡയറക്ടറേറ്റ്

സമയ: 3 ഘണ്ട

പ്രശ്നപത്ര-സഹ-ഉത്തരപത്ര

പുരോഗിക്കുന്ന പൂർണ്ണ മാർക്ക് : 100

സമയം: 3മണിക്കൂർ

(ചോദ്യപ്രേപ്പന്റും ഉത്തരക്രമപ്പാസും ചേർന്നത്)

അകെ മാർക്ക്: 100

നോട് : കൃപയാ സभി പ്രശ്നോ കോ ധ്യാന സേ പഠകര ഉനക്കേ ഉത്തര ഹിന്ദി മേ ലിഖേം।

കുറിപ്പ്: ചോദ്യജോഡി നന്നായി വായിച്ച ശേഷം തന്നിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ഹിന്ദിയിൽ
ഉത്തരമെഴുതുക

പരീക്ഷാർ�്ഥി ഇസ അംശ കോ ഭരേ

വിദ്യാർത്ഥി പുരിപ്പിക്കേണ്ടത്

കാർയലയ ഉപയോഗ ഹേതു

ഓഫീസ് ഉപയോഗത്തിന് മാത്രം

പരീക്ഷാ അനുക്രമാംക

പരീക്ഷാ റോൾ നമ്പർ .....

പ്രാപ്താംക

കീടിയ മാർക്ക് .....

ഡാക്ഷിലാ സംഖ്യാ

അഡ്മിഷൻ നമ്പർ .....

പരീക്ഷകരെ ഒപ്പ് .....

പരീക്ഷക കാ നാമ വ പദനാമ

പരീക്ഷാ കേന്ദ്രം

പരീക്ഷാ കേന്ദ്രം .....

പരീക്ഷകരെ പേരും ജോലിയും

.....

നിരീക്ഷക കേ ഹസ്താക്ഷര

നിരീക്ഷകരെ ഒപ്പ്

.....

प्रश्न—1 पाठ के आधार पर निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक वाक्य में हिंदी में दीजिए। (10)

പാഠഭാഗത്തെ അധ്യാരംാക്കി താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന
ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഒറ്റപാക്കിൽ ഉത്തരമെഴുതുക.

1) डॉ. ऋषि कुमार के दोस्त का नाम क्या है?

.....
2) रणथंभौर का किला किसे बनवाया था?

.....
3) रेगिस्तान का हीरा किसे कहते हैं?

.....
4) मनोहर ने टिकट क्यों नहीं खरीदा था?

.....
5) "आदमी की तमीज उसकी कमीज है।" यह वाक्य किसके द्वारा बोला गया है?

.....
6) अंग्रेजी पढ़ने के बारे में बड़े भाई ने अपने छोटे भाई से क्या कहा?

.....
7) मसालों का समाट किसे कहा जाता है?

.....
8) प्रेमचंद के किसी एक उपन्यास का नाम बताइए।

.....
9) सूत कातने के लिए आदमी ने किसका उपयोग किया?

.....
10) राजभाषा अधिकारी का क्या काम है?

प्रश्न—2 पाठ के आधार पर नीचे लिखे प्रश्नों के उत्तर हिंदी में दीजिए। (10)

പാഠഭാഗത്തെ അധ്യാരംാക്കി താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന
ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക.

1) योग के दो अर्थ क्या हैं?

.....
.....
.....

2) चंपा कवि को कैसे प्रेशान करती हैं?

.....
.....
.....

3) 'तुम कब जाओगे अतिथि' कथन में लेखक का क्या आशय हैं?

.....
.....
.....

4) डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम के शिक्षक ने उनसे क्या कहा?

.....
.....
.....

5) छायावाद के प्रमुख रचनाकार कौन-कौन से हैं?

.....
.....
.....

प्रश्न-3 निम्नलिखित अवतरणों की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए:

(2×5=10)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന അവതരണികളെ സംഘർണ്ണം അനുസരിച്ച്
പ്രാബല്യാനിക്കുക.

(क) चंपा अच्छी है

चंचल है

नटखट भी है

कभी-कभी ऊधम करती है

कभी-कभी वह कलम चुरा लेती है
जैसे-तैसे उसे ढूँढ़कर जब लाता हूँ
पाता हूँ—अब कागज गायब
परेशान फिर हो जाता हूँ।

അത്വാ/അമ്പവ്

काँटों से खिलकर हम सबने
हँस-हँसकर है जीना सीखा ।
एक सूत्र में बँधकर हमने
हार गले का बनना सीखा ॥

(ख) “नहीं, यह तो मैं नहीं बता सकती कि मेरे पूर्वज कब और कहाँ पैदा हुए थे? लेकिन इतना जरूर जानती हूँ कि मेरे पूर्वज पेड़ों की छाल और जानवरों की खाल रहे होंगे। उन्होंने ही आदमी को सभ्यता का पाठ पढ़ाया होगा।”

ଅଥବା / ଅନ୍ତର୍ଗତ

स्वागत सत्कार के जिस उच्च बिंदु पर हम तुम्हें ले जा चुके थे वहाँ से नीचे उतर हमने फिर दोपहर के भोजन को लंच की गरिमा प्रदान की और रात्रि को तुम्हें सिनेमा दिखाया।

हमारे सत्कार का यह आखिरी छोर है, जिससे आगे हम किसी के लिए नहीं बढ़े।

प्रश्न-4 निम्नलिखित पाठों में से किसी एक का सारांश अथवा पात्र का चरित्र-चित्रण हिंदी में लिखिए:
(10)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രത്യേകിലും ഒരു പാംത്തിന്റെ സാരാംശം അധിവാ കമാപാത്ര പരിചയം ഹിന്ദിയിൽ പ്രസ്തുക്ക.

1. तुम कब जाओगे अतिथि	2. मैं कमीज हूँ.
3. मेरा बचपन	4. राजस्थान की सैर

प्रश्न-5 क और ख के वाक्यांशों में से सही जोड़े मिलाकर वाक्य बनाइए। (10)

'ക' യിലെയും 'ഖ' യിലെയും വാക്കുംശങ്ങൾ ചേരുന്നപടി ചേർക്കുക

क	ख
1) ब्रजभूषण साहब	1) पोरबंदर में हुआ था।
2) महँगाई के कारण आजकल	2) धीरे-धीरे प्रदूषित हो रहा है।
3) अधिकारी ने पत्रों का जबाव	3) ब्रजभाषा थी।
4) शाहजहाँ ने	4) कंबल बॉटे गए।
5) दिल्ली में अक्टूबर से मार्च तक	5) ब्लैक गोल्ड बोला जाता है।
6) गाँधीजी का जन्म	6) मौसम ठंडा रहता है।
7) गंगा का पावन जल	7) ताजमहल बनवाया।
8) सूरदास की काव्य-भाषा	8) स्टेनो से लिखवाया।
9) सरकार द्वारा बाढ़-पीड़ितों को	9) त्योहारों में वह मजा नहीं रहा।
10) काली मिर्च को	10) इलाहाबाद के एक मशहूर वकील हैं।

प्रश्न-6 कोष्ठक में दिए गए शब्दों में से सही शब्द चुनकर खाली स्थान भरिएः। (10)

ബഹുക്രമിയിൽ നിന്ന് ഉച്ചിതമായ പദം തെരഞ്ഞെടുത്ത്
പിടുപോയവ പുരിപ്പിക്കുക.

(कहानीकार, योग, स्थानातंरण, सामाजिक, मनोरंजन, अनुभव, रामचरितमानस, इंतजार,
मौर्यवंश, प्रदूषित)

- 1) सभा में लोग मुख्य अतिथि का ..... कर रहे थे।
- 2) ..... के राजाओं ने कई मंदिर बनवाए।
- 3) नदियों का जल कारखानों की गंदगी से ..... होता है।
- 4) हिंदी के प्रसिद्ध ..... प्रेमचंद हैं।

- 5) जीवन का ..... पढ़ाई से कम महत्वपूर्ण नहीं है।
- 6) कवि तुलसीदास की ..... विश्व प्रसिद्ध रचना है।
- 7) मैं प्रशासन और स्थापना अनुभाग से किसी तकनीकी अनुभाग में ..... चाहती हूँ।
- 8) पेड़ लगाना हर आदमी की एक ..... जिम्मेदारी है।
- 9) ..... का नियमित अभ्यास करना लाभदायक है।
- 10) ..... के क्षेत्र में भारतीय सिनेमा की महत्वपूर्ण भूमिका है।

प्रश्न—7 निम्नलिखित सारणी की सहायता से पाँच वाक्य बनाइए: (5)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന ഡോബിളിഡ്രൈ സഹായത്തോടെ അഭ്യ-
അഭ്യ പാക്കുങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുക.

गाँव वहाँ कल दिल्ली कश्मीर	का	मौसम	बहुत थोड़ा	अच्छा सुहावना खराब	है था
--	----	------	---------------	--------------------------	----------

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

प्रश्न—8 कोष्ठक में दिए गए शब्दों की सहायता से वाक्यों को पूरा कीजिए। (5)

ബൊക്കറ്റിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ
പാക്കുങ്ങൾ പുരിപ്പിക്കുക

- 1) परीक्षा की तैयारी परिश्रम से करो नहीं तो ..... (असफल)
- .....

- 2) घाव पर पट्टी बँधते रहो नहीं तो ..... (पकना)

- 3) सड़क पर सावधानी से चलो नहीं तो ..... (दुर्घटना)

- 4) स्टेशन समय पर पहुँचो नहीं तो ..... (गाड़ी छूटना)

- 5) छाता लेकर बाहर जाओ नहीं तो ..... (भीगना)

प्रश्न-9 निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द हिंदी में लिखिए। (5)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ വിപരീതപദം
ഹിന്ദിയിൽ എഴുതുക.

1) छोटा	.....	6) आशा	.....
2) अमीर	.....	7) जन्म	.....
3) उठना	.....	8) लाभ	.....
4) सोना	.....	9) दिन	.....
5) आदि	.....	10) शांति	.....

प्रश्न—10 निम्नलिखित वाक्यांशों के लिए कोष्ठक में दिए गए शब्दों में से उचित शब्द चुनकर लिखिए।

(5)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്യം ശ്രദ്ധിച്ച് അനുയോജ്യമായ പദങ്ങൾ ബാക്കറ്റിൽ നിന്നും പുടുത്തണമുത്തുക.

(त्रिलोकी, क्रमानुसार, नवजात, दीर्घायु, दर्शनीय)

1) क्रम के अनुसार	.....
2) जिसकी आयु लंबी हो	.....
3) जो अभी पैदा हुआ हो	.....
4) तीनों लोकों का स्वामी	.....
5) जो देखने योग्य हो	.....

प्रश्न—11 निम्नलिखित शब्दों / अभिव्यक्तियों का हिंदी वाक्यों में प्रयोग कीजिए । (10)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന പദ്ധതി/വാക്യം ശാഖയിൽ ഉപയോഗിച്ച് ഹിന്ദിയിൽ വാക്യത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുക.

- 1) अंधेरा 2) शांत 3) इच्छा 4) आराम 5) समय
 6) उदास 7) कमजोर 8) सावधान 9) जिंदगी 10) अफसोस

प्रश्न-12 निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए(10)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന വണ്ണിക വായിച്ച് ശേഷം

തന്നിരിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക.

शिक्षा मनुष्य को मनुष्य बनाती है। शिक्षा के बिना मनुष्य पशु के समान होता है। शिक्षित मनुष्य ही राष्ट्र की प्रगति में सक्रिय योगदान कर सकते हैं। वैसे तो मनुष्य की प्रथम पाठशाला उसका परिवार होता है और उसकी प्रथमगुरु उसकी माँ होती है। परिवार के बाद शिक्षा प्राप्त करने का सबसे अच्छा स्थान विद्यालय है। वहाँ आकर उसका सर्वांगीण विकास होता है। छात्रों द्वारा अपनी रुचि के अनुसार गतिविधियों में दक्षता प्राप्त करने के लिए विद्यालय के प्रशिक्षक भी

उनमें उत्साहवर्धन करते हैं। तभी ऐसे विद्यार्थी देश का नाम विश्व में स्वर्णक्षरों में लिखवा देते हैं।

1) शिक्षा के बिना मनुष्य किसके समान होता है?

.....
.....

2) मनुष्य की प्रथमगुरु कौन होती है?

.....
.....

3) परिवार के बाद मनुष्य कहाँ शिक्षा प्राप्त करता है?

.....
.....

4) ऐसे किन्हीं दो खिलाड़ियों के नाम लिखिए, जिन्होंने विश्वस्तर पर नाम कमाया हो?

.....
.....

5) उपर्युक्त गद्यांश का उपर्युक्त शीर्षक बताइए।

.....
.....

ഹിന്ദി ഡിപ്ലോമാ പരീക്ഷ - 2023

ഹിന്ദി ഡിപ്ലോമാ പരീക്ഷ - 2023

പ്രശ്നപത്ര-2 (വ്യാവഹാരിക വ്യാകരण, അനുവാദ ഔർ രചന)
ചോദ്യപ്രസ്താവന-2 (വിവരണാത്തണം, രചന, പ്രായോഗിക വ്യാകരണം)

പത്രാചാര പാഠ്യക്രമ വിഭാഗ

ഡിപ്ലോമാർട്ട് റബ്ലെൻഡ് ഓഫ് കൗൺസിൽസ് കോഴ്സസ്

കേരളീയ ഹിന്ദി നിദേശാലയ

കേരളീയ ഹിന്ദി ഡയറക്ടറേറ്റ്

സമയ: 3 ഘട്ട

പ്രശ്നപത്ര-സഹ-ഉത്തരപത്ര

പൂർണ്ണിക : 100

സമയം: 3മണിക്കൂർ (ചോദ്യപ്രസ്താവന ഉത്തരക്രിയാസൂം ചേർന്നത്)

ആകെ മാർക്ക്: 100

നോട് : കൃപയാ സभി പ്രശ്നോ കോ ധ്യാന സേ പഠകര ഉനക്കേ ഉത്തര ഹിന്ദി മേ ലിഖേ।

കുറിപ്പ്: ചോദ്യങ്ങൾ നന്നായി വായിച്ച ശേഷം തന്നിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ഹിന്ദിയിൽ
ഉത്തരമെഴുതുക

പരീക്ഷാർ�്ഥി ഈ അംശ കോ ഭരേ
വിദ്യാർത്ഥി പുരീപ്പിക്കേണ്ടത്

കാർയാലയ ഉപയോഗ ഹേതു
ഓഫീസ് ഉപയോഗത്തിന് മാത്രം

പരീക്ഷാ അനുക്രമാംക
പരീക്ഷാ റോൾ നമ്പർ .....

പ്രാസ്താവിക

ദാ�ിലാ സംഖ്യാ
അഭ്യർത്ഥിഷൻ നമ്പർ.....

കിട്ടിയ മാർക്ക് .....

പരീക്ഷാ കേന്ദ്രം
പരീക്ഷാ കേന്ദ്രം .....

പരീക്ഷക കേ ഹസ്താക്ഷര

പരീക്ഷകരും ഒപ്പ് .....

പരീക്ഷക നാമ വ പദനാമ

പരീക്ഷകരും പേരും ജോലിയും

.....

നിരീക്ഷക കേ ഹസ്താക്ഷര

നിരീക്ഷകരും ഒപ്പ്

.....

प्रश्न—1 निम्नलिखित शब्दों के हिंदी पर्याय लिखिए।

(5)

താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ ഹിന്ദി പര്യായം
എഴുതുക

1) शेर	.....
2) ईश्वर	.....
3) प्रेम	.....
4) स्त्री	.....
5) सूरज	.....
6) वायु	.....
7) दोस्त	.....
8) माँ	.....
9) पहाड़	.....
10) बगीचा	.....

प्रश्न—2 निम्नलिखित शब्दों और प्रत्यय के मेल से व्युत्पन्न शब्द लिखिए।

(5)

താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട രൂപം
എഴുതുക

1) प्रमाण + इक	.....
2) अप + मान	.....
3) नीति + इक	.....
4) रोग + ई	.....
5) लिख + आई	.....

प्रश्न—3 निम्नलिखित मुहावरों का अपने वाक्यों में प्रयोग कीजिए।

(5)

താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന മുഹാവരകളുടെ സഹായത്തോടെ സ്വയം
വാക്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക

- 1) भैंस के आगे बीन बजाना

2) पेट में चूहे कुदना

3) नौ दो ग्यारह होना

4) अकल का दुश्मन

5) ઘુટને ટેકના

प्रश्न—4 कोष्ठक में दी गई क्रियाओं की सहायता से वाक्यों को पूरा कीजिएः। (5)

ബോക്കറ്റിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ക്രിയകളുടെ അനുയോജ്യമായ

രൂപങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വാക്കുങ്ങൾ പുരിപ്പിക്കുക

- 1) बच्चे रेत में ..... लगे (खेलना)
  - 2) मुझे दस दिन अस्पताल में रहना ..... (पड़ना)
  - 3) हर रोज समय पर अपना काम ..... (करना)
  - 4) मैंने एक गिलास पानी ..... (पीना)
  - 5) आज मैं स्कूल नहीं जा ..... (सकना)

प्रश्न-5 निम्नलिखित वाक्यों को उपयुक्त ने / को परस्ग भरकर पूर्ण कीजिए। (5)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്യങ്ങളിൽ അനുയോജ്യമായ പരസ്യം

(നേ / കോ) ഉപയോഗിച്ച് പുരിപ്പിക്കുക

- 1) ഡ൉. കുമാർ ..... അഭി തക ചിട്ടി നഹിന് മിലി |
- 2) രമേഷ ..... ഡ൉. കുമാർ സേ കഹാ |
- 3) മുജ്ജ ..... കല ബാജാർ ജാനാ ഹൈ |
- 4) സിതാ ..... നൌകര സേ ഖാനാ ബനവായാ |
- 5) രാമ ഔർ ശ്യാമ ..... കല വിദ്യാലയ ജാനാ ഹൈ |

പ്രശ്ന—6 കോഞ്ചക മേം ദിए ഗए സംബന്ധ വാചക ശब്ദങ്ങൾ കേ ഉചിത രൂപ സേ വാക്യങ്ങൾ പൂരാ കീജിഞ്ചു | (5)

താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന സംബന്ധവാചകൾബുദ്ധിഭ്രംഗം

അനുയോജ്യമായ രൂപങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വാക്കുങ്ങൾ
പൂരിപ്പിക്കുക

(ജൈസാ-വൈസാ, വഹ-ജോ, ജിസകേ-ഉസകേ, ജിസകാ-ഉസകാ, ജോ-വേ)

- 1) ..... ബീജ ബോഅോഗേ ..... ഫല കാടോഗേ |
- 2) ..... ബച്ചേ പരിശ്രമ കരതേ ഹൈ, ... സഫല ഹോതേ ഹൈ |
- 3) ..... പാസ ധന ഹോതാ ഹൈ, ... പാസ സബ ഹോതാ ഹൈ |
- 4) ..... കോർ നഹിന് ഹോതാ ഹൈ, ... ഭഗവാൻ ഹോതാ ഹൈ |
- 5) ..... കൌൻ ഹൈ, ... ദരഖാജേ കേ ബാഹര ഹൈ?

പ്രശ്ന—7 നിർമ്മിക്കിയിട്ടാണെന്നു ശബ്ദ-യുഗമോ കാ ഹിന്ദി വാക്യങ്ങൾ മേം ഇസ പ്രകാര പ്രയോഗ കരേ കി ഉനക്കേ അർಥം കാ അന്തര സ്പഷ്ട ഹോ ജാए | (10)

താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന പദയുഗമങ്ങളെ അവയയുടെ അർത്ഥം

വ്യത്യാസം വ്യക്തമാക്കുന്നവിയം ഹിന്ദി വാക്കുങ്ങളിൽ

പ്രയോഗിക്കുക

- 1) ഗ്രഹ (ഗഹാ) — ഗൃഹ (വീട്)

2) सास (ഭർത്താവിന്റെ അമ്മ) – सॉस (ശ്രദ്ധം)

.....
.....
.....

3) समान (ഒരു പ്രോബ്ലേം) – सामान (സാധനം)

.....
.....
.....

4) अन्न (അഹാരം) – अन्य (മറ്റുള്ളവ)

.....
.....
.....

5) कोश (നീംലണ്ട്) – कोष (സമ്പത्ति)

.....
.....
.....

प्रश्न—8 निम्नलिखित शब्दों के बहुवचन रूप लिखिए। (5)

താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ ബഹുവചനരൂപം
എഴുതുക

1) शक्ति	6) कली .....
2) तितली	7) नारी .....
3) लड़का	8) नदी .....
4) गधा	9) माता .....
5) पुस्तक	10) बच्चा .....

प्रश्न—9 निम्नलिखित शब्दों के लिंगबदलिए।

(5)

താഴെകൊടുത്തതിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ എതിർലിംഗം എഴുതുക

1) चूहा	.....	6) राजा	.....
2) छात्र	.....	7) घोड़ा	.....
3) जेर	.....	8) लेखक	.....
4) नर	.....	9) अध्यापक	.....
5) पति	.....	10) गायक	.....

प्रश्न—10 निम्नलिखित वाक्यों की वर्तनी संबंधी गलतियाँ ठीक करके फिर से लिखिए।

(5)

താഴെകൊടുത്തതിരിക്കുന്ന വാക്കുങ്ങളിലെ അക്ഷരരേത്ത് തിരുത്തി
എഴുതുക

1) मोहन भजन खाता है।

.....
2) मैं घर सकशल पहुँच गया हूँ।

.....
3) पुलिस अपराधी को हाथकड़ी लगाकर ले गई।

.....
4) आप गल्त जगह आ गए हैं।

.....
5) आपकी शभकामनाओं के लिए बहुत-बहुत धन्यवाद।

प्रश्न—11 निम्नलिखित शब्दों को शुद्ध करके लिखिए।

(5)

താഴെകൊടുത്തതിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ പീഡി പര്യായം
എഴുതുക

1) कंजुस	.....
2) मुश्कल	.....
3) नींदा	.....
4) नीराश	.....
5) अकाश	.....

प्रश्न—12 नीचे दिए गए वाक्यों को नमूने के अनुसार बदलिए।

(10)

മാതൃകയനുസരിച്ച് താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്യങ്ങൾ
മാറ്റിയെഴുതുക

i) नमूना / മാതൃക

वंदना साइकिल चलाती है।

वंदना साइकिल चलाना सीख रही है।

1. राजू फुटबॉल खेलता है।

.....

2. दीपक तबला बजाता है।

.....

ii) नमूना / മാതൃക

मैंने पत्र लिखा। (पंकज से)

मैंने पंकज से पत्र लिखवाया।

1. नरेश ने सामान उठाया। (पत्ती से)

.....

2. राजू ने घर साफ किया। (नौकर से)

.....

iii) नमूना / മാതൃക

कविता आती होगी।

कविता आने ही वाली है।

1. स्कूल बस आती ही होगी।

.....

2. प्रदीप आता ही होगा।

.....
iv) നമൂനാ/ മാതൃക

ബച്ചാ സ്കൂൾ സേ ലൈറ്റാ | വഹ ടീ. വി. ദേഖനേ ബൈത് ഗയാ |
സ്കൂൾ സേ ലൈറ്റേ ഹീ ബച്ചാ ടീ. വി. ദേഖനേ ബൈത് ഗയാ |

1. പിതാജി ദപ്തര സേ ആए | വേ ഖാനാ ഖാനേ ലഗേ |

2. നൌകര നേ മാലിക കോ ദേഖാ | വഹ തൈയാർ ഹോ ഗയാ |

.....
v) നമൂനാ/ മാതൃക

ഖാനാ കിസനേ ബനായാ ? (മോ)
ഖാനാ മാ ദ്വാരാ ബനായാ ഗയാ |

1. അനുവാദ കിസനേ തൈയാർ കിയാ ? (അനുവാദക)

2. ഉപ സചിവ കോ നോട് കിസനേ ഭേജാ ? (സഹായക)

പ്രശ്ന—13 നിമ്നലിഖിത രൂപരേഖാ കേ ആധാര പര കഹാനി ലിഖിഎ | (10)

താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന രൂപരേഖയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു കമ
എഴുതുക

ഏക കിസാൻ ..... ബഡാ പരിവാര ..... ചാര ബേടേ ..... ആപസ മേ ഝഗ്ഡനാ .....
കിസാൻ ഉദാസ ..... ഏക വിചാര ..... ജംഗല ജാനാ ..... ലക്ഡിയോ കാ ഗട്ടര
..... ഏക എക ലക്ഡി ..... ബേടോ സേ തുഡ്വാനാ ..... ആസാനി സേ തോഡ്നാ .....
..... ഫിര ഗട്ടര തുഡ്വാനാ ..... സബകാ അസമർ ഹോനാ ..... കിസാൻ കോ സമജ്ഞാനാ ....
..... ഏകതാ മേ ബല |

അത്വാ / അമ്യവാ

ജംഗല മേ ശേര ..... ജാനവരോ കോ മാരകര ഖാനാ ..... ജാനവര പരേശാൻ ..... സബ
കാ പംചായത ബുലാനാ ..... വിചാര-വിമർശ കരനാ ..... നിർണ്ണയ ലേനാ ..... ബാരി-ബാരി
സേ ശേര കാ ഭോജന ബനനാ ..... ശേര സേ നിർണ്ണയ മാനനേ കാ അനുരോധ കരനാ ..... ഖരഗോശ കീ

बारी ..... देर से पहुँचना ..... शेर का नाराज होना ..... खरगोश द्वारा झूठी
कहानी सुनाना ..... पहले दूसरे शेर से निबटना ..... कुँए में परछाई देखना .....
शेर का कुँए में छलांग लगना।

प्रश्न-14. निम्नलिखित गद्यांश का हिंदी में अनुवाद कीजिए (10)

താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന വണ്ണിക ഹിന്ദിയിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്യുക

One day a little boy was playing near a bridge. He was only twelve years old. But he was a brave boy. As he was playing, he saw that a horse had thrown its rider into the water. He at once jumped into the water with all his clothes on. He swam up to the drowning man and brought him to the bank. Everybody praised the courage of the boy.

अथवा / अमेवा

Once there was a farmer. He had a wonderful hen. It laid one golden egg daily. The farmer soon became rich. The farmer was greedy. He thought there were many eggs in the hen. He wanted to get all the eggs at once. He thought a plan. He killed the hen. But there was no egg inside it. The farmer became sad. But it was too late. He had lost his hen.

प्रश्न-15 अपने मित्र को अपने बड़े भाई के विवाह में समिलित होने के लिए निमंत्रण पत्र लिखिए। (10)

മുതൽ സഹോദരൻ്റെ വിവാഹത്തിന് സംബന്ധിക്കുന്നതിനായി കൂടുകൂകാറം ഒരു കത്ത് എഴുതുക

अथवा / അഥവാ

पता बदलने के संबंध में सहायक निदेशक, पत्राचार पाठ्यक्रम विभाग, केंद्रीय हिंदी निदेशालय, पश्चिमी खण्ड-7, रामकृष्णपुरम्, नई दिल्ली-110066 को हिंदी में पत्र लिखिए ।

അമ്പലം മാറുന്നതിനായി അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ, കരസ്പോണ്ടൻസ്
കോഴ്സ്,7-പശ്ചിമീലണ്ട് ,കേരളീയ ഹിന്ദി നിദേശാലയം ,
രാമകൃഷ്ണപുരം 110066-ന്യൂഡൽഹി ,പ്ലാന വിലാസത്തിൽ
ഹിന്ദിയിൽ കത്തെഴുതുക.

